

Ο Θεάνθρωπος ελευθερώνει τον άνθρωπο.

Αρχιμανδρίτης Ιουστίνος Πόποβιτς.

Τεράστιος είναι ο κατάλογος των αναγκών, τις οποίες ο σύγχρονος άνθρωπος επινοεί με πάθος. Και για την ικανοποίηση των πολυάριθμων και χωρίς νόημα αναγκών τους οι άνθρωποι μετέβαλαν αυτόν τον χρυσό αστέρα του Θεού σε σφαγείο. Ο φιλόανθρωπος όμως Κύριος αποκάλυψε προ πολλού το ένα «ου έστι χρεία» (Λουκ. 10:42) σε κάθε άνθρωπο και σε ολόκληρη την ανθρωπότητα. Ποιο είναι αυτό; Ο Θεάνθρωπος Κύριος και καθετί που φέρει μαζί Του: η θεία Αλήθεια, η θεία Δικαιοσύνη, η θεία Αγάπη, η θεία Αγαθοσύνη, το θείο Φως, η θεία Αγιότητα, η θεία Αθανασία, η θεία Αιωνιότητα και όλες οι άλλες θείες τελειότητες. Ιδού, αυτό είναι «ου εστί χρεία» στον άνθρωπο και στην ανθρωπότητα, ενώ όλες οι άλλες ανάγκες του ανθρώπου σε σύγκριση προς αυτήν είναι τόσο δευτερεύουσες, ώστε να είναι σχεδόν άχρηστες.

Όταν ο άνθρωπος με ευαγγελική σοβαρότητα σκέπτεται το μυστήριο της ζωής του και του κόσμου, έρχεται κατ' ανάγκην στο συμπέρασμα, ότι ανάγκη των αναγκών είναι το να απαρνηθεί όλες τις ανάγκες και να ακολουθήσει και να ενωθεί με Αυτόν με την άσκηση των ευαγγελικών αρετών και αγώνων. Αν τυχόν δεν το κάνει αυτό, ο άνθρωπος παραμένει πνευματικά άκαρπος, χωρίς νόημα, χωρίς ζωή· η ψυχή του ξεραίνεται, διασκορπίζεται, αποσυντίθεται και βαθμιαία πεθαίνει, εωσότου πεθάνει οριστικά ολόκληρος, χωρίς υπόλειμμα. Διότι το θείο στόμα του Χριστού είπε:

«Καθώς το κλήμα ου δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ’ εαυτοῦ, εἴαν μὴ μείνη ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδέ υμεῖς, εἴαν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε. Ἐγὼ εἰμὶ ἡ ἀμπελος, υμεῖς τὰ κλήματα. Ὁ μένων ἐν ἐμοὶ καγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολὺν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ ου δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. Εἴαν μὴ τις μείνη ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλήμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσι καὶ καίεται» (Ιω. 15:4-6).

Μόνο με τὴν πνευματικὴ ὀργανικὴ ἐνότητά με τὸν Θεάνθρωπο Χριστό μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ συνεχίσει τὴ ζωὴ του στὴν αἰώνια ζωὴ καὶ τὸ εἶναι του στο αἰώνιο εἶναι. Ὁ ἄνθρωπος τῆς θεανθρώπινης κουλτούρας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ δὲν εἶναι ποτέ μόνος, ὅταν σκέπτεται με τὸν Χριστό καὶ δια τοῦ Χριστοῦ, ὅταν ἐργάζεται με τὸν Χριστό καὶ δια τοῦ Χριστοῦ, ὅταν αἰσθάνεται με τὸν Χριστό καὶ δια τοῦ Χριστοῦ. Με μία λέξη, αὐτὸς ἀκατάπαυστα ζεῖ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ καὶ δια τοῦ Χριστοῦ. Διότι τι εἶναι ὁ ἄνθρωπος χωρὶς τὸν Θεό; Στὴν ἀρχὴ ἡμιάνθρωπος, στο τέλος μὴ ἄνθρωπος. Μόνο στὸν Θεάνθρωπο βρίσκει ὁ ἄνθρωπος τὸ πλήρωμα καὶ τὴν τελείωσή του εἶναι του, βρίσκει τὸ πρωτότυπό του, τὸ ἀπειρο καὶ ἀτελεύτητό του, τὴν ἀθανασία καὶ τὴν αἰωνιότητά του, τὴν ἀπόλυτη ἀξία του. Μόνο ὁ Κύριος Ἰησοῦς μεταξύ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ὄντων ἀνακήρυξε τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ὡς τὸν ὑψιστὸ θησαυρό σε ὅλους τοὺς κόσμους. «Τι γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος εἴαν τὸν κόσμον ὅλον κερδίσῃ, τὴν δε ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τι δῶση ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ»; (Ματθ. 16:26).

Ὅλοι οἱ ἥλιοι καὶ τὰ ἀστρα δὲν ἀξίζουν ὅσο μία ψυχὴ. Ἀν καταναλώσει ὁ ἄνθρωπος τὴν ψυχὴ του στο κακό καὶ τὶς ἀμαρτίες, δὲν θὰ μπορέσει νὰ δώσει ἀντάλλαγμα γι’ αὐτήν, ἔστω καὶ ἀν γίνῃ κυρίαρχος ὅλων τῶν ἡλιακῶν συστημάτων. Μένει λοιπὸν γιὰ τὸν ἄνθρωπο μία καὶ μόνη διέξοδος, ἄλλη δὲν ὑπάρχει. Ἰδού αὐτή: Ὁ Θεάνθρωπος Χριστός εἶναι ἡ μόνη ἀσφάλεια τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἡ μόνη βεβαίωση τῆς ἀθανασίας καὶ τῆς αἰωνιότητος. Ἡ ψυχὴ δὲν ἀσφαλίζεται με τὰ πράγματα, ἀλλ’ ἀιχμαλωτίζεται ἀπ’ αὐτά. Ὁ Θεάνθρωπος ἐλευθερώνει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν τυραννία τῶν πραγμάτων. Τὸν ἄνθρωπο τοῦ Χριστοῦ δὲν ἐξουσιάζουν τὰ πράγματα, ἀλλ’ ἀντιθέτως αὐτὸς ἔχει ἐξουσία ἐπάνω σ’ αὐτά. Ἐπειδὴ στο τιμολόγιο τοῦ Χριστοῦ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἀσυγκρίτως μεγαλύτερη ἀξία ἀπὸ ὅλα τὰ ὄντα καὶ τὰ πράγματα, γι’ αὐτὸ ὁ ὀρθόδοξος ἄνθρωπος με ὅλη τὴ μέριμνά του, με ὅλη τὴν προσοχή του ἀφιερώνεται

στην ψυχή του. Διότι ο ορθόδοξος πολιτισμός είναι πρωτίστως και κατ' εξοχήν πολιτισμός της ψυχής.

Ο άνθρωπος είναι μεγάλος μόνο δια του Θεού και εν τω Θεώ· αυτό είναι η θεμελιώδης αρχή του θεανθρώπινου πολιτισμού. Χωρίς τον Θεό ο άνθρωπος δεν είναι παρά εβδομήντα κιλά αιμόφυρτης ύλης. Τι είναι ο άνθρωπος χωρίς τον Θεό, αν όχι τάφος δίπλα σε τάφο;

Από το βιβλίο: Αρχιμ. Ιουστίνου Πόποβιτς, Ορθόδοξος Εκκλησία και Οικουμενισμός, Εκδόσεις «Ορθόδοξος Κυψέλη», Θεσσαλονίκη 1974, σελ. 159-161 (αποσπάσματα, με γλωσσική απλοποίηση).

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>